

ТАҚРИЗИ

муқарризи расмӣ ба кори диссертатсионии Навруз Носири дар мавзӯи «Рушди низом (система)-и идоракунии фаъолияти инноватсионӣ дар КАС-и минтақа (дар маводи вилояти Хатлон)», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.05 - Иқтисодиёт ва идоракунии хоҷагии халқ: иқтисодиёт, ташкил ва идоракунии корхонаҳо, соҳаҳо, комплексҳо (идоракунии инноватсияҳо) пешниҳод гардидааст.

I. Муҳимияти мавзӯи тадқиқшаванда. Дар замони муосир омили асосии рушди давлат ва субъектҳои гуногуни иқтисодӣ ин - инкишофи илмӣ-техникӣ ва рушди инноватсионӣ мебошад. Бисёре аз давлатҳои ҷаҳон барои устуворнамоии иқтисодҳои илмӣ-техникӣ, фароҳосии сармоягузорӣ дар соҳаи технологияҳои илман асоснок, иштирок дар мубодилаи байналхалқии технологӣ ва тезонидани рушди суръати илмӣ-техникӣ кӯшиш менамоянд. Бавучудоии фикру ақидаҳои нав ва ҷорӣ намудани он ба амалияи фаъолияти хоҷагидорӣ - раванди мушкилест, ки дар он зиддиятҳои шадид байни бавучудоӣ ва нестшавӣ, байни осудаҳолӣ ва рушд ба вучуд меоянд. Таҷрибаи ҷаҳонӣ нишон медиҳад, ки рушди устувори истеҳсоли дар бештари маврид на аз захираҳои мавҷуда, балки аз хусусияти инноватсионӣ доштани истеҳсолот вобаста аст.

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон низ аз солҳои аввали соҳибистиклолӣ барои барқарорсозии соҳаи мазкури иқтисодиёти ҷумҳурӣ кӯшишҳои зиёд ба харҷ додааст. Дар кишвар ислоҳотҳои иқтисодиву аграрӣ, аз ҷумла ислоҳоти замин гузаронида шуда, асосҳои ҳуқуқиву меъёрии соҳаи мазкур бо назардошти талаботи муосир барқарор гардидаанд. Барномаҳои рушди соҳаи иқтисодӣ кишоварзӣ ва стратегияҳои пешрафти истеҳсолоти агросаноатӣ дар сатҳи ҷумҳурӣ ва барои минтақаҳои алоҳидаи он қабул шудаанд. Аммо истеҳсолоти агросаноатии кишвар ҳанӯз ба истеҳсолоте табдил наёфтааст, ки талаботи аҳолии ҷумҳуриро бо маводи озуқаворӣ ватанӣ таъмин намояд.

Муҳаққикон сабаби асосии ба таври бояду шояд рушд наёфтани инноватсияҳои кишоварзиро дар номукаммалии низоми идоракунии

чараёнҳо ва фаъолиятҳои инноватсионӣ дар сатҳи давлат, соҳаи кишоварзӣ ва дар маҷмӯъ, комплекси агросаноатӣ ва корхонаву хоҷагиҳои онҳо мебинанд. Яъне имрӯз дар кишоварзӣ ва комплекси агросаноатии кишвар дар маҷмӯъ як низоми самараноки идоракунандаю танзимкунандаи чараёнҳою фаъолиятҳои вв рӯзмарра будани мавзӯи тадқиқотӣ-илмӣ пешниҳодшуда ва аҳамияти назариявӣю амалии онро муайян намуданд.

II. Дарачаи асоснокӣ ва муътамад будани хулосаҳо ва тавсияҳо, ки дар рисола зикр гардидаанд. Дар таҳқиқи мазкур асосҳои назариявӣю методологии диссертатсия аз асарҳои олимони ватанию хориҷӣ, ки ба масъалаҳои коркарди назарияи ташаккули системаҳои инноватсионии миллӣю минтақавӣ, ташаккул ва рушди инноватсия, идоракунии чараёнҳо ва нерӯи инноватсионӣ, низоми идоракунии фаъолияти инноватсионӣ дар комплекси агросаноатӣ бахшида шудаанд, васеъ истифода бурда шудааст. Дар ин қисмат муаллифи диссертатсия оиди камчинии маводҳои ҷунин қайд менамояд, ки аксари тадқиқотҳои олимони номбурда дар маҷмӯъ ба иқтисодиёт ва соҳаи саноати кишвар равона гардидаанд. Яъне тадқиқотҳои, ки бевосита ба ҷорисозӣ, паҳншавӣ, самаранокӣ ва идоракунии инноватсияҳои кишоварзӣ бахшида шуда бошанд, дар адабиётҳои иқтисодии ватанӣ хеле кам вомерӯанд. Махсусан таҳқиқи масоили ташаккулу равнаки низоми идоракунии фаъолияти инноватсионӣ дар сатҳи корхонаву ташкилотҳои комплекси агросаноатии ҷумҳурӣ бо назардошти хусусиятҳо, омилҳо ва қонуниятҳои рушди истеҳсолоти кишоварзӣ дар шакли монографияҳои илмӣ ба назар намерасад. Далелҳои номбурда доираи омӯзишу таҳқиқи мавзӯи диссертатсияи илмиро муайян намуданд.

Дар раванди тадқиқоти диссертатсияи илмӣ хангоми коркард ва таҳлилу хулосабарориҳо ба сифати васоити тадқиқот методҳои диалектикую мантиқӣ, оморӣ, монографӣ, ҳисобию конструктивӣ, озмоишӣ, риёзӣю иқтисодӣ истифода шудааст. Истифодаи усулҳои зикршуда самаранокӣ ва асоснокии натиҷаҳо, хулосаҳо ва пешниҳодҳои илмиро таъмин намудаанд.

Дар диссертатсия илмӣ ҳаҷми назарраси маводҳои статистикӣ истифода бурда шуда, инчунин дигар барномаҳои давлатии соҳавӣю минтақавӣ оид ба ташаккул ва равнаки низоми идоракунии фаъолияти инноватсионӣ дар комплекси агросаноатии минтақа низ истифода шуданд.

III. Ҳаҷм ва сохтори диссертатсияи илмӣ. Сохтори диссертатсияи мазкур аз муқаддима, се боб, хулоса, рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат аст. Матни асосӣ 184 саҳифаи ҷопии компютериро дар бар мегирад. Дар муқаддима муҳимияти мавзӯи таҳқиқот асоснок ва омӯзиши он тавсиф карда шудааст, ҳадафу вазифаҳо, объект ва предмети таҳқиқот муайян шудаанд, навгониҳои илмӣ ва аҳамиятнокии амалии натиҷаҳои бадастовардашуда мухтасар ифода ёфтаанд.

Дар боби якум - “Асосҳои назариявии рушди фаъолияти инноватсионӣ дар комплекси агросаноатӣ” масъалаҳои назариявӣ, зарурияти гузариш ба рушди инноватсионӣ дар комплекси агросаноатии мамлакат, моҳияти инноватсия ва унсурҳои таркибии фаъолияти инноватсионӣ дар КАС ва низоми идоракунии фаъолияти инноватсионии корхонаҳо ва хусусиятҳои он мавриди таҳлил қарор дода шудааст.

Дар қисмати аввали диссертатсияи илмӣ, яъне боби якум аз ҷониби муаллиф дуруст қайд карда мешавад, ки истифодаи мафҳуми инноватсия дар истехсолот ва адабиёти иқтисодии ватанӣ баъди гузариш ба иқтисоди бозорӣ ривочу раванг гирифт. То ин замон дар иқтисодиёти собиқ ҷумҳуриҳои давлати Шӯравӣ таи якҷанд даҳсола масоили ба инноватсия дахлдор дар доираи таҳқиқотҳои иқтисодии ба самаранокии прогресси илмию техникӣ алоқаманд мавриди омӯзишу коркарду қорбаст қарор мегирифтанд.

Сипас муаллиф қӯшиш ба харҷ додааст, ки шарҳи мафҳуми “инноватсия”-ро бо истифода аз адабиётҳои иқтисодӣ, ки аз ҷониби олимону мутахассисон ва қоршиносони соҳавӣ ба тарзҳои гуногун шарҳ дода шудааст, гирд оварад ва ҳамчунин шарҳу тавзеҳи онро дар қонунгузориҳои ҷумҳурӣ дида баромада, мавридҳои баҳсноқро баррасӣ намуда, бо назардошти омӯзиши ақидаҳои дар адабиётҳои иқтисодии ватанӣ ва хориҷӣ дарқардаи олимони мафҳуми «инноватсия»-ро чунин шарҳ додааст: **инноватсия (навоарӣ)** - ин натиҷаи ниҳии фаъолияти инноватсионӣ мебошад, ки дар намуди маҳсулоти нав ё маҳсулоти тақмилёфтаи ба бозор баровардашуда, дар амал татбиқгардии худро ифода мекунад. Ҳамчунин гуфтаи мумкин аст, ки инноватсия (навоарӣ) - ин натиҷаи ниҳии фаъолияти инноватсионӣ мебошад, ки дар намуди қараёни технологияи нав ё қараёни технологияи муқаммалгардидаи мавриди истифода қароргирифта, баромад мекунад.

Ҳамзамон муаллиф дар рисола мафҳум ва моҳияти идоракунии фаъолияти инноватсионии қорхонаҳоро дар асарҳои олимони ватанию

хориҷӣ мавриди баррасӣ қарор дода, ба хулосаи дуруст омаданд, ки идоракунии фаъолияти инноватсионии корхона ин зернизомии идоракунии фаъолияти корхона махсуб меёбад, ки ба амалигардонии самараноки инноватсияҳо дар корхонаҳо нигаронида шуда, натиҷаи ниҳони он барои корхона фоида, ягон самараи иҷтимоӣ ё экологӣ буда метавонад.

Диссертант дуруст қайд мекунад, хангоми банақшагирии инноватсияҳо ва идоракунии фаъолияти инноватсионии корхонаву хоҷагиҳои кишоварзӣ омилҳо, хусусиятҳои хоси истехсолоти кишоварзии ҷумҳурӣ ва як қатор қонуниятҳоро ба инобат гирифта лозим меояд.

Дар боби дуюм - «Таҳлили асосҳои институтсионалӣ ва раванди ташаккули низомии идоракунии инноватсияҳо дар комплекси агросаноатии ҷумҳурӣ ва минтақаҳои он» арзёбии асосҳои институтсионалии ташаккули низомии идоракунии инноватсияҳо дар КАС-и ҷумҳурӣ ва вилояти Хатлон, таҳлил ва тамоюлҳои ташаккули идоракунии инноватсияҳо дар минтақаи агросаноатии Кӯлоби вилояти Хатлон ифода ёфтаанд.

Хангоми арзёбии асосҳои институтсионалии ташаккули низомии идоракунии инноватсияҳо дар КАС-и ҷумҳурӣ ва вилояти Хатлон муаллиф дуруст қайд карданд, ки асосҳои институтсионалии рушди равандҳои инноватсионӣ ин низомии меъёрҳо, қоидаҳои расмӣ ғайрирасмӣ мебошанд, ки асоси ташкили инноватсияҳо ба ҳисоб рафта, гавари амалкарди бомуваффақияти бозори инноватсияҳо махсуб меёбанд.

Таҳлилҳое, ки муаллифи рисолаи илмӣ гузаронидааст нишон медиҳанд, ки алҳол дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ин самт қонунҳо ва дигар санадҳои ҳуқуқӣ меъёри ҷавобгӯи талабот ва стандартҳои ҷаҳонӣ қабул шудаанд. Масоили рушди равандҳои инноватсионӣ, ҷорисозии технологияи муосир дар истехсолоти ватанӣ дар сарҳати сиёсати иқтисодии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор дошта, қайд мегардад, ки яке аз сенарияҳои Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистонро сенарияи рушди индустриалию инноватсионӣ ташкил медиҳад.

Хангоми таҳлили масоили мазкур, муаллифи диссертатсия чунин хулоса мебарорад, ки дар соли 2017 нисбати соли 2011 шумораи муассисаю ташкилотҳои илмӣ (МТИ) Ҷумҳурии Тоҷикистон 26 адад ё 48,2% афзоиш ёфта, ҳамчунин муайян намудааст, ки 64 адад ё 80% МТИ Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шаҳри Душанбе ҷойгир шудаанд. Шумораи умумии коркунони МТИ Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давраи таҳлилӣ

46,6%, шумораи докторони МТИ 31,4% ва номзадҳои илм 18,9% зиёдгардиданд. Ҳамчунин қайд намуданд, ки харочотҳои бучети давлатӣ барои илм 69,1% ва иҷрои корҳои илмию техники дар МТИ Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ин давра 93,2% афзоиш ёфтанд.

Муаллифи диссертатсия зимни таҳлилҳояш маълум кардааст, ки маҳсулоти кишоварзии минтақаи Кӯлоб дар соли 2017 нисбати маҳсулоти умумии кишоварзии ҷумҳурӣ 19,5% ва нисбати ҳамин нишондиҳанда дар миқёси вилоят 37,5%-ро ташкил медиҳад. Аз ҷумла маҳсулоти растанипарварии минтақа мувофиқан 17,9% ва ҷумҳурӣ 35,4%-и маҳсулоти растанипарварии кишоварзии вилоятро ташкил медиҳад. Дар соли 2017 маҳсулоти чорводорӣ минтақаи Кӯлоб 22,9% маҳсулоти чорводорӣ ҷумҳурӣ ва 41,3% маҳсулоти чорводорӣ вилоятро ташкил медиҳад. Майдони замини кишти зироатҳои кишоварзӣ дар минтақа дар давраи таҳлилшаванда 9,0% кам шудааст.

Дар боби сеюм «Такмили механизми идоракунии рушди фаъолияти инноватсионӣ дар комплекси агросаноатӣ» дастгирии давлатии фаъолияти инноватсионӣ дар низоми идоракунии корхонаву ташкилотҳои КАС-и ҷумҳурӣ, идоракунии таъмини сармоягузори рушди инноватсионии корхонаву хоҷагиҳои кишоварзии минтақаи Кӯлоби вилояти Хатлон, таҷрибаи хориҷии танзими давлатии рушди инноватсионии комплекси агросаноатӣ нишон дода шудаанд.

Ба ақидаи муаллиф, таҷрибаи аксари мамолики рушдкарда нишон медиҳад, ки соҳаи кишоварзӣ ва комплекси агросаноатӣ ҳама вақт ба идоракунии давлатӣ ниёз дорад. Инчунин диссертант қайд менамояд, ки дар ҷумҳурӣ танҳо дар 5-соли охир барои рушди соҳаҳои комплекси агросаноатӣ аз бучети давлат 1,7 млрд. сомонӣ равона гардида, барои 3 соли оянда 1 млрд. сомонӣ ба нақша гирифта шудааст.

Диссертант, самти дигари амалишавии инноватсияхоро дар кишоварзӣ дар инноватсияҳои хусусияти истеҳсолотӣ, аз ҷумла техникаӣ ва технологӣ дошта мебинад. Аз ҷумла баъд аз таҳлили нишондиҳандаҳои асосӣ ӯ ба хулосае меояд, ки дар натиҷаи истифодаи самараноки имкониятҳои мавҷуда дар соли 2018 дар ҳамаи шаклҳои хоҷагидорӣ ҳаҷми умумии маҳсулоти кишоварзӣ ба 26370,3 млн. сомонӣ расонида шуд, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта ба андозаи 4,0 фоиз зиёд гардида, суръати афзоиш дар соҳаҳои растанипарварӣ ва чорводорӣ мутаносибан 3,4 ва 5,3 фоизро ташкил дод.

Доир ба дастгирии давлатии фаъолияти инноватсионӣ дар низоми идоракунии корхонаву ташкилотҳои кишоварзӣ диссертатант ақидаронӣ намуда, қайд менамояд, ки давлат рушди инноватсия ва фаъолияти инноватсионии субъектҳои соҳаи мазкурро ҳамаҷониба ва бо тарзу усулҳои гуногун маблағгузорию молиягузорӣ менамояд. Аммо қайд менамояд, ки он маблағгузориҳое, ки давлат барои дастгирии соҳаи кишоварзӣ ва фаъолияти инноватсионии корхонаву ташкилотҳои он чудо мекунад, барои фарогирии тамоми корхонаву ташкилотҳои ин низом кифоягӣ намекунад.

Боиси дастгириест, ки муаллиф тавонистааст, таҷрибаи ҷаҳонии дастгирии фаъолияти инноватсиониро дар соҳаи КАС аз ҷумла дар давлатҳои Канада, Италия, Ҳолланд, Фаронса, ИМА, Чопон, Корея, Испания, Австралия, Австрия, Бельгия, Дания, Шветсия, Ирландия ва Британияи Кабир. ҳамаҷониба дида баромада, аз он чунин хулосабарориро менамояд, ки: 1) Ҷараёнҳои инноватсионӣ дар иқтисодиёти ин ва ё он мамлакат, аз ҷумла дар сектори аграрӣ метавонад ҳам аз ҳисоби маблағгузориҳои давлатӣ ва ҳам аз ҳисоби сармоягузориҳои сектори хусусӣ молиягузорӣ ва рушд кунад. 2) Ташаккули инфрасохтори инноватсионии давлатӣ унсурҳои муҳими дастгирии ҷараёнҳои инноватсионӣ дар сектори аграрӣ ба шумор мераванд. 3) Молиякунонӣ аз буҷаи давлат дар аксари давлатҳо ҳоло ҳам ҳамчун шакли асосии дастгирии давлатии рушди ҷараёнҳои инноватсионӣ дар комплекси агросаноатӣ ба шумор меравад. 4) Усули барномаҳои мақсаднок, ки дар бисёри давлатҳои рушдкарда истифода мешавад, барои ҷорикунӣ ва рушди технологияи инноватсионӣ дар сектори аграрӣ самаранок арзёбӣ гардидааст. 5) Суғуртакунонии қарзҳои дарозмуддати бонкҳои тижоратӣ аз ҷониби давлат метавонад ба рушди инноватсионии бизнеси хурду миёнаи сектори аграрӣ мусодат намояд.

Дар қисмати хулосаҳои тадқиқоти илмӣ, маллифи рисола натиҷаҳои кори анҷомдодаи худро дар шакли тавсияҳо, ки дар маҷмуъ ба рушди системаи идоракунии фаъолияти инноватсионӣ дар КАС-и минтақаи Хатлон равона гардидаанд, пешниҳод намудааст.

Автореферат ва мақолаҳои илмии аз ҷониби унвонҷӯ нашргардида муҳтавои асосии диссертатсияро дарҷ карда, аз аҳамияти назариявӣ ва амалӣ бархӯрдор буда, саҳми созгорро дар таҳқиқи рушди низоми идоракунии фаъолияти инноватсионӣ дар КАС-и минтақаи Хатлон мегузорад.

IV. Натиҷаҳои илмӣ таҳқиқот ва аҳамияти онҳо барои илм ва амалия. Хулосаҳои назариявӣ ҳиссаи муаллифро дар асосноккунии илмӣ асосҳои назариявӣю методологии рушди системаи идоракунии фаъолияти инноватсионӣ дар КАС-и минтақаи Хатлон, дар таҳлил ва муайян намудани асосҳои институтсионалӣ ва равандҳои ташаккули низоми идоракунии инноватсияҳо дар комплекси агросаноатии минтақаи Хатлон, самтҳо ва роҳҳои такмили механизми идоракунии рушди фаъолияти инноватсионӣ дар комплекси агросаноатӣ муайян менамояд.

Натиҷаҳои амалии таҳқиқоти анҷомдодашударо метавон аз ҷониби мақомотҳои қонунбарор ва иҷроқунандаи ҳокимияти давлатӣ барои ташаккул ва тадбиқи сиёсати давлатии инноватсионӣ истифода бурд.

Маводҳои таҳқиқи диссертатсия ба сифати васоити таълимӣ зимни омӯзиш ва хондани лексияҳо аз ҷанҳои “Менечменти инноватсионӣ”, “Менечменти инвеститсионӣ”, “Молияи корхонаҳо” ва “Менечменти истехсолӣ”, “Иқтисоди митнақавӣ”, “Иқтисоди миллӣ”, “Рушди босуботи иқтисодии комплекси агросаноатӣ” истифода бурдан мумкин аст.

Автореферат ва мақолаҳои интишоршудаи муаллиф муҳтавои таҳқиқоти иҷрошударо инъикос мекунанд.

Аз рӯи мавзӯи диссертатсияи илмӣ 10 мақолаҳои илмӣ нашр шудаанд, аз ҷумла 4 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои, ки дар феҳристи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати маориф ва илми Федератсияи Россия ба қайд гирифта шудааст, ба ҷоп расидаанд.

Тамоми гуфтаҳои боло аз он шаҳодат медиҳанд, ки рисолаи мазкур дар сатҳи баланди касбии илмӣ навишта шуда, дорои аҳамияти илмӣ-назариявӣ ва амалӣ мебошад.

V. Муқаррароти баҳснок ва камбудихо. Бо вучуди ин, баҳои мусбӣ, ки аз ҷониби мо ба муаллифи рисолаи мазкур дода шуд, маънои тамоман аз сахтӣ (камбудихо) орӣ будани онро надорад. Аз ҳамин нуқтаи назар дар диссертатсия баъзе камбудихо ҷой доранд, ки миёни онҳо ҳолатҳои зеринро метавон ҷудо намуд:

1. Дар боби якуми диссертатсия, ки суҳан дар бораи “Асосҳои назариявии рушди фаъолияти инноватсионӣ дар комплекси агросаноатӣ” меравад, иқтибосҳо аз адабиётҳои русӣ ва дигар ҳуҷҷатҳо, барномаҳо ва Паёми Пешвои муаззамии миллат оварда шудааст. Аммо мутаасифона иқтибосҳо аз адабиётҳо ва мақолаҳои илмӣ олимони ватанӣ ба ғайр аз Аҳмадов Р.Р., дигар оварда нашудааст, ки агар ин нуқта ба назари эҳти-

бор гирифта мешуд, мазмун ва моҳияти назариявии дисертатсияро боз ҳам бой ва ганӣ менамуд.

2. Дар параграфи 1.2., ки сухан дар бораи “Моҳияти инноватсия ва унсурҳои таркибии фаъолияти инноватсионӣ дар КАС” меравад, хубтару беҳтар мебуд, муаллиф моҳият, сохтор ва унсурҳои таркибии фаъолияти инноватсиониро дар шакли расмҳо ва схемаҳо оварда шарҳ меод, ки маводҳои аёнии дисертатсияро бой намуда, мазмуну мундариҷаи параграфи мазкурро асоснок намуда таъсири мусбӣ мерасонид.

3. Дар қисмати аввали параграфи 2.1.-и боби 2-юм, ки ба “Арзёбии асосҳои институтсионалии ташаккули низоми идоракунии инноватсияҳо дар КАС-и ҷумҳури ва вилояти Хатлон» бахшида шудааст, аз ҳад зиёд ҳуҷҷатҳои қонунгузорӣ, фармонҳо ва санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ оварда шудааст (с. 67-73), ки метавонад ба мазмуну моҳияти параграфи мазкур таъсири манфии худро расонад.

4. Параграфи 3.1.-и боби 3-юм, ки ба дастгирии давлатии фаъолияти инноватсионӣ дар низоми идоракунии корхонаву ташкилотҳои КАС-и Ҷумҳурии Тоҷикистон, хубтару беҳтар мебуд, муаллиф дар баробари дигар роҳҳои дастгирии давлатӣ, инчунин ба фишангҳои иқтисодии дастгирии давлатии фаъолияти инноватсионӣ ба монанди фишангҳои молиявӣ қарздиҳӣ, имтиёзҳои андоз, сиёсати фискали, сиёсати гумрук ва сиёсати бучет аҳамияти ҷиддӣ меод, ки мутаасифона дар параграфи мазкур дар шакли нисбатани маҳдуд оварда шудааст.

5. Мазмун ва мундариҷаи параграфи 3.2, ки ба “Идоракунии таъмини сармоягузорию рушди инноватсионии корхонаву хоҷагиҳои кишоварзии минтақаи Кӯлоби вилояти Хатлон” бахшида шудааст, агар муаллиф лоаққал як ва ё ду адад расмҳо (схемаҳо)-и муаллифӣ ва аналитикӣ оварда асоснок менамуд, ки мазмун ва мундариҷаи параграфи мазкурро боз ҳам бой менамуд.

6. Бисёре мафҳумҳо ба монанди “система”, “компонент”, “классификация”, “квалификация” ва дигар калимаҳои бе тарҷумашуда вохурда, бисёре аз расмҳо ва схемаҳои дар кори илми мазкур овардашуда камбудҳои техникаю мазмунии он ба назар мерасад, ки бояд хатман ба назари эҳтибор гирифта мешуд. Хулоса ва пешниҳодҳо, ки дар охири дисертатсия оварда шудаанд, яқин ин, ки зимни таҳияи онҳо принсипи пайдарҳамии кори илмӣ ба назар гирифта нашудааст ва дуҷум, ин ки шумораи онҳо зиёд буда, ҳатман низ калон ва номушаххас мебошанд.

Вале қайд кардан чоиз аст, ки эродхо ва пешниходҳои зикршуда дар маҷмӯъ мазмуну мундариҷа ва баҳои мусбии рисолаи мазкурро коста намекунад ва ба дараҷаи илмии он таъсири манфии худро намерасонанд.

VI. Хулоса оиди мувофиқати диссертатсия ба талаботҳои ҚОА дар бораи додани дараҷаи илмӣ. Тадқиқоти илмии тахассусии Навруз Носири дар мавзӯи «Рушди системаи идоракунии фаъолияти инноватсионӣ дар КАС-и минтақа (дар маводи вилояти Хатлон)», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.05, ки бо қарори Раёсати комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 сентябри соли 2017 № 4/1 тасдиқ шудааст) навишта шудааст. Диссертатсияи илмии иҷрошуда ба талаботи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба диссертатсияи номзадӣ ва пункти 37-уми Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти №505 аз 24 октябри соли 2016 дар бораи додани дараҷаи илмӣ ва унвони илмӣ ҷавобгӯ мебошад ва муаллифи он Наврузи Носири сазовори додани дараҷаи илмии номзоди илмҳои иқтисодӣ рӯи ихтисоси 08.00.05 - Иқтисодиёт ва идоракунии хоҷагии халқ: иқтисодиёт, ташкил ва идоракунии корхонаҳо, соҳаҳо, комплексҳо (идоракунии инноватсияҳо) мебошад.

Мудири кафедраи иқтисоди
миллӣ ва бехатарии иқтисодии
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
д.и.и., профессор

Исайнов Ҳ.Р.

Имзои Исайнов Ҳ.Р. -ро тасдиқ мекунам,
Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси ДМТ Тавқиев Э.Ш.

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон,
734025, ш. Душанбе, хиёбони Рудақӣ 17,
саҳифаи Интернетӣ: www.tnu.tj,
телефон (факс): (992 37) 221-17-55.